

Список використаних джерел

1. Ільченко О. А. Інфомедійний розвиток комунікативних навичок майбутніх офіцерів Національної гвардії України. *Philological science and education: transformation and development vectors* : Collective monograph. Vol. 1. Riga, Latvia : “Baltija Publishing”, 2021. P. 204-231. DOI: <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-083-4-11>.
2. Петрунько О. В. Інформаційна культура як чинник психологічної і національної безпеки медіасуспільства. *Теоретичні і прикладні проблеми психології*. – № 3 (35). – 2014. – 253-259. URL : https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/5956/1/O_Petrunko_KPP_IL.pdf.
3. ЮНЕСКО опублікувала п'ять принципів медійної та інформаційної грамотності. ДМ Media Sapiens. URL : <https://ms.detector.media/mediaosvita/post/18453/2017-02-24-yunesko-opublikovala-pyat-pryncypiv-mediynoi-ta-informatsiynoi-gramotnosti/>
4. Захаренко Л. М. Дотримуйтесь інформаційної гігієни! *Актуальність та особливості наукових досліджень в умовах воєнного стану* : зб-к тез міжнарод. наук.-практ. Інтернет-конф. з нагоди Дня науки-2022 в Україні (м. Київ, 24 трав. 2022). С. 208-212. URL : <https://d1wqtxts1xzle7.cloudfront.net/>.

Зоряна ГОНТАР

доцент кафедри соціальної роботи,
управління та суспільних наук
Львівський державний університет
безпеки життєдіяльності
кандидат наук з державного
управління, доцент

**РОЛЬ МІЖНАРОДНОГО СПІВТОВАРИСТВА
У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ БЕЗПЕКИ ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА
В УМОВАХ ВІЙНИ В УКРАЇНІ**

Повномасштабна військова агресія РФ проти України, спрямована на геноцид українського народу, принесла масштабні руйнування, вимушене внутрішнє переміщення учасників освітнього процесу, їх виїзд за кордон, знищення українських освітян на тимчасово окупованих територіях, незаконне вивезення українських дітей на територію Росії, навчання в умовах благау та колосальний психологічний тиск. Російські великодержавні покидьки цілеспрямовано б'ють по нашій освітній інфраструктурі, на сьогодні вже понад 3 тис. закладів освіти постраждали внаслідок бомбардувань і обстрілів, із них близько 300 закладів зруйновано повністю. Ворог робить усе для знищення української освіти, бо чудово розуміє її силу. Російську ж освіту використовує як інкубатор для створення безвольних громадян [1].

Основна мета трансформації системи освіти України – поставити в центр уваги людину, її потреби й цінності. Тільки освічені українці можуть створити міцну, життєздатну державу, збудувати сучасну економіку, забезпечити майбутнє прийдешніх поколінь. З огляду на це Міністерство освіти і науки України

особливу увагу приділяє тому, щоб українські діти, хоч би де вони перебували, змогли продовжити навчання в українській освітній парадигмі.

В умовах війни в Україні роль міжнародного співтовариства в забезпеченні безпеки освітнього середовища визначається різними способами та ініціативами. Декілька ключових аспектів у цьому контексті включають: міжнародні організації, такі як ЮНІСЕФ, ЮНЕСКО, та інші, надають гуманітарну допомогу та фінансову підтримку для відновлення освітньої інфраструктури, відновлення шкіл, закупівлі навчальних матеріалів та надання психосоціальної підтримки учням та вчителям.

Після початку повномасштабної збройної агресії (війни) РФ проти України МОН активізувало співпрацю з міжнародними партнерами, сформувавши потужну міжнародну коаліцію для пошуку всебічної допомоги з розвитку української освіти й науки. За результатами цієї співпраці у 2023 р. різноманітна підтримка сферам освіти та науки України здійснювалась у рамках понад 160 проєктів і програм із загальним обсягом фінансування близько 1,2 млрд євро. Загалом відгукнулися більш ніж 50 організацій та урядів іноземних країн, серед яких спеціалізовані структури ООН, органи ЄС, уряди країн, міжнародні громадські організації.

Міжнародні спостерігачі та організації з прав людини відіграють важливу роль у моніторингу ситуації з безпекою освітнього середовища, допомагаючи виявляти порушення та надаючи об'єктивні звіти щодо стану освіти в умовах конфлікту.

Міжнародне співтовариство може використовувати свій політичний вплив для тиску на конфліктні сторони та вимагання виконання міжнародних стандартів забезпечення безпеки освітнього процесу.

Міжнародне співтовариство може працювати на те, щоб забезпечити, щоб освітні можливості були доступні для всіх, незалежно від їхньої географічної розташованості чи соціального статусу.

Міжнародні організації надають підтримку біженцям та внутрішньо переміщеним особам, забезпечуючи їм можливість отримати освіту в умовах вимушеного переселення.

Міжнародні організації співпрацюють з урядовими та неправительними структурами для впровадження стратегій безпеки та відновлення освітнього процесу. Зазначте конкретні проєкти та ініціативи, які вже реалізуються на міжнародному рівні, щоб підтримати освітнє середовище в Україні в умовах війни, та використовуйте конкретні факти та дані для підтримки ваших висновків.

Сьогодні перед Україною постає безліч викликів, що необхідно подолати. Зокрема, потрібно створити умови для здобуття освіти в умовах війни та вимушеної міграції, досі наявного впливу корупції, з одного боку, та забезпечити євроінтеграційні процеси, врахувати тенденції глобалізації – з іншого. Усе це зумовлює гостру потребу в пошуку нових підходів до розвитку освіти і науки, що мають відповідати на всі запити сучасності й майбутнього, задовольняти потреби українців. Наразі Міністерство разом із майже 1 700 експертами

продовжує роботу над створенням Національної стратегії освіти і науки України, уже напрацьована Візія майбутнього української освіти і науки.

Основою бачення майбутнього є прагнення українців до європейської інтеграції, забезпечення важливих для нас загальнолюдських та європейських цінностей. Дитина, її життя, безпека й доступ до освіти були та залишаються у фокусі уваги держави, оскільки діти є найважливішими агентами змін і побудови майбутнього.

Усупереч наявним перешкодам українська освіта обов'язково стане сильнішою після теперішніх випробувань, ключем до відновлення сподівань і можливостей для майбутнього кожного громадянина України, допомагатиме людям знайти своє місце в нових реаліях, буде основою прогресу та розвитку нації, фундаментом її майбутнього.

Список використаних джерел:

1. Концепція безпеки закладів освіти : розпорядження КМУ від 07.04.2023 № 301-р. URL : <https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-skhvalennia-kontseptsiibezpeky-zakladiv-osvity-i070423-301>.
2. Цифрова трансформація освіти і науки / МОН. URL : <https://mon.gov.ua/ua/tag/cifrova-transformaciya-osviti-ta-nauki>.
3. Освіта України в умовах воєнного стану : інформ.-аналіт. зб. / ДНУ «Інститут освітньої аналітики». 2022. URL : https://iea.gov.ua/wp-content/uploads/2022/08/education-of-ukraine_2022.pdf.

Юрій КАЛГУШКІН

кафедри тактико-спеціальної та фізичної підготовки Харківського національного університету внутрішніх справ,
кандидат юридичних наук, доцент

Олександр ЗАЛІВАН

викладач факультету підготовки офіцерів запасу за контрактом Харківського національного університету Повітряних Сил. І. Кожедуба, м. Харків

ОРГАНІЗАЦІЙНО – ПСИХОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ПІДГОТОВКИ НАСЕЛЕННЯ УКРАЇНИ ДО НАЦІОНАЛЬНОГО СПРОТИВУ

Важливою складовою українського національного спротиву російській агресії є максимально широке залучення громадян України до цілеспрямованих дій щодо захисту країни і впровадження вимог Закону